

Wnioskodawca:

Data wysyłki: 2025-12-13 02:51:06

Imię i nazwisko: _____

Organizacja: _____

Dane adresowe:

Ulica: _____

Numer domu: _____

Numer mieszkania: _____

Kod pocztowy: _____

Miejscowość: _____

Poczta: _____

Kraj: _____

Wybrana forma kontaktu:

Email: _____

Załączniki:

Brak załączników

Rejestracja:

data wpływu: 2025-12-15 07:06:53

przyjęte przez: _____

Treści wniosku:

Petycja obywatelska w sprawie wzmocnienia odpowiedzialności proceduralnej sędziów, przejrzystości orzecznictwa oraz równego traktowania stron postępowania przy zachowaniu niezawisłości sądów.

Na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, działając jako obywatel RP, wnoszę o rozważenie wprowadzenia rozwiązań systemowych wzmacniających odpowiedzialność proceduralną sędziów oraz przejrzystość działania wymiaru sprawiedliwości, bez ingerencji w treść orzeczeń i bez naruszania zasady niezawisłości.

Celem niniejszej petycji nie jest ocena poglądów orzeczniczych, lecz ograniczenie ryzyka rażących zaniedbań proceduralnych oraz systemowych nierówności w traktowaniu stron, w szczególności w sprawach karnych o wysokim znaczeniu dla bezpieczeństwa publicznego oraz w sprawach rodzinnych i opiekuńczych.

1. Doprecyzowanie standardu uzasadnienia odmowy zastosowania środka zapobiegawczego.

Zgodnie z art. 249 § 1 oraz art. 258 k.p.k., sąd stosuje środki zapobiegawcze w razie istnienia ustawowych

przesłanek, w szczególności obawy ucieczki, mactwa lub ponownego popełnienia przestępstwa.

W praktyce procesowej obowiązek sporządzenia uzasadnienia koncentruje się na decyzjach o zastosowaniu środka zapobiegawczego, podczas gdy odmowa jego zastosowania, mimo wniosku prokuratora i istnienia przesłanek z art. 258 k.p.k., bywa uzasadniana w sposób ogólnikowy lub niewystarczający.

Postuluję doprecyzowanie standardu proceduralnego w ten sposób, aby w sytuacji, gdy:

- prokurator wnosi o zastosowanie środka zapobiegawczego, oraz akt sprawy wynikają przesłanki określone w art. 258 k.p.k.,
sąd był zobowiązany do wyraźnego i konkretnego wskazania w uzasadnieniu, dlaczego uznaje, że:
- dana przesłanka nie zachodzi, albowiem jej istnienia, nie uzasadnia zastosowania środka zapobiegawczego.

W szczególności uzasadnienie odmowy powinno odnosić się do uprzedniej karalności oskarżonego, jeżeli wynika ona z akt sprawy i była podnoszona we wniosku.

2. Publiczna, zagregowana jawność statystyczna orzecznictwa.

Wnoszę o rozważenie utworzenia publicznie dostępnej, rządowo audytowanej platformy informacyjnej, prezentującej zagregowane dane statystyczne dotyczące orzecznictwa sądów, w szczególności w zakresie:

- stosowania środków zapobiegawczych w postępowaniu karnym,
- rozstrzygnięć w sprawach rodzinnych i opiekuńczych.

Platforma ta mogłaby obejmować m.in.:

- liczbę wniosków i strukturę rozstrzygnięć,
- kategorie spraw (np. przestępstwa z użyciem przemocy, sprawy o władzę rodzicielską),
- dane w ujęciu sądów i referatów, z zachowaniem anonimizacji stron.

Dane te miałyby charakter diagnostyczny, nie sankcyjny, i służyłyby analizie systemowej, identyfikacji skrajnych odchyleń oraz planowaniu działań szkoleniowych i organizacyjnych.

3. Doprecyzowanie pojęcia rażącego zaniedbania proceduralnego w odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Obowiązujące regulacje przewidują odpowiedzialność dyscyplinarną sędziów za rażące naruszenie prawa lub obowiązków służbowych. Zasadne jest doprecyzowanie, że pojęcie to obejmuje również rażące zaniedbania proceduralne, polegające w szczególności na:

- nieweryfikacji dostępnych akt sprawy,
- pominięciu istotnych dowodów,
- nieuwzględnieniu informacji mających bezpośrednie znaczenie dla ochrony bezpieczeństwa lub dobra dziecka.

Nie dotyczy to błędów interpretacyjnych ani różnic poglądów orzeczniczych, lecz wyłącznie braku należytej staranności proceduralnej.

4. Okresowa ocena standardów proceduralnych wykonywania obowiązków sędziowskich.

Rozważenia wymaga wprowadzenie okresowej, niesankcyjnej oceny standardów proceduralnych pracy sędziego przez zespoły złożone z:

- sędziów w stanie spoczynku,
- przedstawicieli zawodów prawniczych,
- osób spoza środowiska sędziowskiego.

..

Ocena dotyczyłaby wyłącznie rzetelności postępowania, kompletności analizy materiału dowodowego oraz jakości uzasadnień, bez ingerencji w treść rozstrzygnięć.

5. Równe traktowanie stron w sprawach rodzinnych i opiekuńczych.

Zwracam uwagę na utrwalone w praktyce orzeczniczej ryzyko nierównego traktowania stron postępowania w sprawach rodzinnych, w szczególności w zakresie:

- powierzania wykonywania władzy rodzicielskiej,
- ustalania miejsca pobytu dziecka,
- orzekania o alimentach i kontaktach z dzieckiem.

W praktyce społecznej istnieje silne przekonanie o automatyzmie rozstrzygnięć polegających na preferowaniu jednego z rodziców, niezależnie od pełnej i rzetelnej oceny materiału dowodowego, w tym dowodów dotyczących przemocy, zaniedbań lub braku predyspozycji wychowawczych.

Postuluję:

- wzmocnienie obowiązku szczegółowego, indywidualnego uzasadniania rozstrzygnięć w sprawach rodzinnych,
- wyraźne akcentowanie w praktyce orzeczniczej zasady równego traktowania rodziców,
- zapewnienie, aby dobro dziecka było oceniane na podstawie konkretnych ustaleń faktycznych, a nie domniemanych ról społecznych.

Rozwiązania te nie zmieniają materialnego prawa rodzinnego, lecz wzmacniają standardy proceduralne i konstytucyjną zasadę równości stron wobec prawa.

Podkreślam, że celem niniejszej petycji jest zwiększenie przejrzystości, rzetelności i zaufania do wymiaru sprawiedliwości, przy pełnym poszanowaniu konstytucyjnej zasady niezawisłości sędziowskiej oraz prawa do sądu.

Zwracam się z uprzejmą prośbą o analizę niniejszej petycji oraz informację, czy i w jakim zakresie przedstawione postulaty mogą zostać wykorzystane w pracach legislacyjnych, analitycznych lub systemowych.

Z poważaniem

.....

koniec treści